

Екологічні проблеми Чорного та Азовського морів та шляхи їх вирішення

Калантаєнко Ю.І.,
Шапочка М.К.

На Україні зосередженні такі носії солоної води як Азовське та Чорне моря.

Моря забезпечують Україні вихід у Світовий океан, зв'язок з іншими країнами, що сприяє підвищенню економіки країни. Тому необхідно знати і боротися з проблемами водних ресурсів для забезпечення тривалого їх використання в майбутньому.

Площа Азовського моря 38840км^2 , об'єм води перевищує 300км^3 .

Азовське море – зона екологічної катастрофи.

Деградація його почалася з моменту збільшення солоності води внаслідок зменшення надходження у нього річкового стоку.

Іншою проблемою є скидання забруднених стічних вод з промислових підприємств.

Значною проблемою є браконьєрство. Тому необхідно вжити ряд заходів для усунення чи зменшення обсягів існуючих проблем.

По – перше, необхідно стабілізувати режим солоності води шляхом різкого скорочення безповоротного вилучення річкового стоку і зниження рівня забруднення. Вивчаються можливості будівництва греблі між Азовським і Чорним морями з метою обмеження надходжень в Азовське море солоних чорноморських вод.

По – друге, в боротьбі з браконьєрством необхідно заборонити вилов деяких видів риби. Наприклад, у 2001р. Введено заборону на промисел оселедця.

Площа Чорного моря складає 413488 км^2 , середня глибина 400м.

Аналіз екологічної ситуації свідчить про те, що екосистема Чорного моря відчуває значне антропогенне навантаження, деякі ділянки акваторії втратили здатність до самоочищення.

Основними забруднювачами морського середовища є об'єкти комунальних підприємств міст Одеси, Севастополя, Феодосії, Балакви та інші. Сімнадцять європейських країн забруднюють Чорне море.

Однією з головних проблем чорного моря є кількість біогенних речовин, мінеральних добрив, пестицидів, що потрапляють зі стоками річок та насиченість його нафтопродуктами.

Найбільш забрудненою зоною за вмістом нафтопродуктів є Севастопольські бухти.

У районі Одеси концентрація нафтопродуктів у воді може перевищувати норму в 150 – 200 разів, а в портах Новоросійська, Батумі у 5 – 8 тис. разів.

Особливу небезпеку становлять трубопроводи якими транспортують нафту, газ та інші агресивні і токсичні речовини. Підтвердженням цього є екологічна катастрофа, яка сталася на північному узбережжі Одеської затоки 8 – 15 травня 1996р. внаслідок розриву трубопроводу.

Ще однією проблемою є цвітіння, що зумовлені добривами, які потрапляють у море з річковою водою, стимулюють ріст водоростей. Це спричиняє дефіцит кисню або ж повне його зникнення.

Забруднюють Чорне море і річки які несуть свої води у його басейн.

Діяльність людей негативно відображається на становищі морських водоймищ.

Отже, необхідно, насамперед екологічне виховання суспільства.

Крім того:

- Заборонити скидання радіоактивних речовин у море, зменшити скидання шкідливих хімічних матеріалів і побутових стоків;
- Спорудити для скидання з каналізаційних систем відходів спеціальні місця та станції очищення стічних вод;
- Довести до нормального рівня туристичне навантаження та рибальство;
- Заборонити транспортування через Чорне море токсичних відходів;
- Вжити заходів щодо відтворення, збереження та регулювання живих природних ресурсів Чорного моря;
- Розробити плани ліквідації аварійних ситуацій.

Екологічне виховання та відповідні закони зможуть суттєво змінити ставлення людини до природи, до створення технологій і техніки, які не загрожували б людству шкідливими наслідками.